

*Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr/...../2025
Rady Powiatu w Kielcach
z dnia 2025 r.*

**Ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2024 rok Powiatowego Centrum
Usług Medycznych w Kielcach sporządzona na podstawie Raportu o sytuacji
ekonomiczno-finansowej Powiatowego Centrum Usług Medycznych w Kielcach
za rok 2024**

Zgodnie z art. 53a ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, Dyrektor samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej każdego roku sporządza i udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej raport o sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej w terminie 2 miesięcy od dnia upływu terminu do sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego.

Raport został przygotowany na podstawie sprawozdania finansowego za poprzedni rok obrotowy i zawiera w szczególności:

- a) analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za poprzedni rok obrotowy,
- b) prognozę sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe wraz z opisem przyjętych założeń,
- c) informację o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową jednostki.

Wskaźniki ekonomiczno-finansowe, sposób ich obliczania i przypisane im punktowe oceny, które służą do analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej określa załącznik do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r. w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej.

Wskaźniki i ich maksymalne oceny punktowe :

1. Wskaźniki zyskowności - 15 pkt

- a) wskaźnik zyskowności netto - 5 pkt,
- b) wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej - 5pkt,
- c) wskaźnik zyskowności aktywów - 5 pkt.

Wyżej wymienione wskaźniki służą do oceny rentowności działania Centrum.

2. Wskaźniki płynności - 25 pkt

- a) wskaźnik bieżącej płynności - 12 pkt,
- b) wskaźnik szybkiej płynności - 13 pkt.

Wyżej wymienione wskaźniki mierzą zdolność do wywiązywania się z krótkoterminowych zobowiązań.

3. Wskaźniki efektywności - 10 pkt

- a) wskaźnik rotacji należności - 3 pkt,
- b) wskaźnik rotacji zobowiązań - 7 pkt.

Wyżej wymienione wskaźniki informują w jakich cyklach PCUM w Kielcach spłaca zobowiązania z tytułu dostaw i usług, odnawia zapasy oraz otrzymuje należności z tytułu wykonanych świadczeń;

4. Wskaźniki zadłużenia - 20 pkt

- a) wskaźnik zadłużenia aktywów - 10 pkt,
- b) wskaźnik wypłacalności - 10 pkt.

Wyżej wymienione wskaźniki pozwalają wnioskować na temat zadłużenia Centrum jego struktury oraz zdolności do obsługi tego zadłużenia.

Łączna maksymalna ocena do osiągnięcia przez jednostkę wynosi 70 punktów.

Dyrektor Powiatowego Centrum Usług Medycznych w Kielcach, realizując art. 53a ust. 1-3 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej przedłożył w dniu 28 maja 2024 r. Raport o sytuacji ekonomiczno-finansowej Powiatowego Centrum Usług Medycznych za rok 2024.

Przedłożony Raport zawiera:

- analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej PCUM za 2024 r.,
- prognozę sytuacji ekonomiczno-finansowej PCUM na lata 2025 – 2027 wraz z opisem przyjętych założeń.
- istotne zdarzenia mające wpływ na sytuację ekonomiczno – finansową Powiatowego Centrum Usług Medycznych w 2024 r.

Analiza została przeprowadzona w oparciu o punktowe oceny przypisane poszczególnym wskaźnikom wyliczonym zgodnie ze sposobem określonym w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 roku w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych

niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej. Opracowany przez Dyrektora Raport obrazuje kondycję finansową jednostki za poprzedni rok obrotowy i stanowi prognozę na lata 2025 - 2027.

Zgodnie z Raportem, poszczególne wskaźniki i przypisane im oceny punktowe dla Powiatowego Centrum Usług Medycznych w Kielcach za 2024 r. przedstawia poniższa tabela.

Grupa wskaźników	Nazwa wskaźnika	Wartość		Ocena punktowa	
		2024 r.	2023 r.	2024 r.	2023 r.
Wskaźniki zyskowności	wsk. zyskowności netto	-0,06%	-0,73%	0	0
	wsk. zyskowności działalności operacyjnej	-0,06%	-0,67%	0	0
	wsk. zyskowności aktywów	-0,09%	-0,93%	0	0
Maksymalna ocena punktowa do osiągnięcia 15				0	0
Wskaźniki płynności	wsk. bieżącej płynności	0,72	1,04	4	8
	wsk. szybkiej płynności	0,72	1,03	8	13
Maksymalna ocena punktowa do osiągnięcia 25				12	21
Wskaźniki efektywności	wsk. rotacji należności (dni)	44	40	3	3
	wsk. rotacji zobowiązań (dni)	12	9	7	7
Maksymalna ocena punktowa do osiągnięcia 10				10	10
Wskaźniki zadłużenia	wsk. zadłużenia aktywów	30%	22%	10	10
	wsk. wypłacalności	0,80	0,50	8	10
Maksymalna ocena punktowa do osiągnięcia 20				18	20
Ogółem maksymalna ocena punktowa do osiągnięcia 70				40	51

1. Wskaźniki zyskowności

Podstawą oceny zyskowności działalności gospodarczej jest osiągnięty wynik finansowy. Wskaźniki zyskowności są najbardziej syntetycznymi wskaźnikami efektywności i opłacalności działalności jednostki. Odzwierciedlają zdolność jednostki do wypracowania zysków z zaangażowanych kapitałów, a zatem określają ekonomiczną efektywność działalności.

Wskaźniki zyskowności działalności Powiatowego Centrum Usług Medycznych w Kielcach za 2024 r., służące do oceny efektywności gospodarki finansowej mają wartość ujemną i w związku z tym uzyskały 0 pkt na 15 pkt możliwych. Przyczyną takiego stanu był wygenerowany w 2024 r. ujemny wynik finansowy w wysokości – 849.938,37 zł (strata) – osiągnięte przychody nie pokryły poniesionych kosztów. Należy jednak pamiętać, że

z założenia maksymalizacja zysku nie jest celem samym w sobie dla samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, lecz jedynie warunkiem umożliwiającym realizację pozostałych funkcji tj. medycznych i społecznych. Centrum wykorzystuje wskaźniki zyskowności do badania równowagi między przychodami i kosztami. Ich ujemna wartość świadczy o braku tej równowagi.

Centrum uzyskało w tej grupie wskaźników 0 pkt przy punktacji wynoszącej maksymalnie 15 pkt. W 2023 r. Centrum uzyskało w tej grupie wskaźników również 0 pkt, co spowodowane było również osiągniętym ujemnym wynikiem finansowym.

2. Wskaźniki płynności

Wskaźniki płynności wykorzystywane są w analizie zdolności jednostki do terminowego regulowania zobowiązań. Płynność finansowa podmiotu jest oceniana na podstawie relacji aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych. Zakres aktywów obrotowych uwzględnianych w tej relacji może być różny, w zależności od stopnia płynności finansowej, wyrażonej przez terminy wymagalności zobowiązań. Płynność finansowa jest więc wyznaczana przez stopień płynności aktywów obrotowych i stopień wymagalności zobowiązań. Jeżeli poziom wskaźników obniża się, to występuje ryzyko utraty przez podmiot zdolności do terminowego regulowania zobowiązań.

Wskaźniki płynności to najważniejsze wskaźniki oceny bieżącej sytuacji finansowej Centrum. Utrata możliwości terminowego regulowania zobowiązań wynikająca z niskiej kwoty środków finansowych zgromadzonych na rachunkach bankowych i wyższej kwoty zobowiązań, prowadzić może do poważnych zakłóceń w funkcjonowaniu PCUM oraz powstania zagrożenia dla prowadzenia działalności leczniczej. Przedstawione w raporcie wskaźniki płynności wskazują, że kondycja finansowa Centrum jest niepokojąca.

PCUM w Kielcach uzyskało w tej grupie wskaźników 12 pkt, przy punktacji wynoszącej maksymalnie 25 pkt - poziom punktacji obniżył się w stosunku do osiągniętego w 2023 r. o 9 pkt.

3. Wskaźniki efektywności

Ważnym czynnikiem wpływającym na sytuację finansową jednostki jest sprawność działalności oceniana poprzez badanie rotacji należności i zobowiązań. Wskaźniki te opisują efektywność przyjętej polityki zarządzania przepływami pieniężnymi, tzn. mogą sygnalizować ryzyko utraty płynności finansowej przez jednostkę lub w przypadku gdy wskaźniki płynności finansowej już wyraźnie wskazują na brak płynności - określają

przyczyny tych problemów. Optymalną jest sytuacja, gdy wskaźnik rotacji zobowiązań jest wyższy lub równy wskaźnikowi rotacji należności – taka sytuacja jednak nie występuje w Centrum.

Jednostka otrzymała maksymalną ilość punktów w tej grupie – 10. Z analizy wskaźników wynika, że Centrum oczekuje 44 dni na należności za świadczone usługi, a reguluje swoje zobowiązania w ciągu 12 dni. W 2023 r. Centrum oczekiwało 40 dni na należności za świadczone usługi, a spłata zobowiązań wobec wierzycieli Centrum następowała w ciągu 9 dni.

W tej grupie wskaźników Powiatowe Centrum Usług Medycznych w Kielcach uzyskało 10 pkt na 10 możliwych. W 2023 r. Centrum uzyskało również 10 pkt na 10 możliwych.

4. Wskaźniki zadłużenia

Stabilność finansowa jednostki zależy w dużym stopniu od poziomu jego zadłużenia.

W analizie wskaźnikowej został wykorzystany wskaźnik zadłużenia aktywów, informujący o stopniu finansowania aktywów kapitałami obcymi. Wskaźnik zadłużenia aktywów (30%) ukazuje również stopień zabezpieczenia spłat całości zadłużenia Centrum jego zasobami majątkowymi. Poziom zadłużenia samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej ma istotne znaczenie w przyznawaniu kredytów.

Zbyt wysoka wartość wskaźnika podważa wiarygodność finansową podmiotu (maksymalna ocena 10 pkt przy wskaźniku <40%). Ponieważ kapitał własny Centrum ma wartość dodatnią (3.457.325,39 zł), dlatego wskaźnik wypłacalności również ma wartość dodatnią. Wskaźnik ten osiągnął poziom 0,80 i świadczy o spadku możliwości spłaty zaciągniętych zobowiązań w porównaniu do 2023 r.

Centrum uzyskało w tej grupie wskaźników 18 pkt, przy punktacji wynoszącej maksymalnie 20 pkt. W 2023 r. Centrum uzyskało w tej grupie wskaźników 20 pkt. Wskaźnik zadłużenia nieznacznie zmniejszył się.

W wyniku analizy wskaźników sporządzonej na podstawie sprawozdania finansowego Powiatowego Centrum Usług Medycznych w Kielcach za 2024 r., przy zastosowaniu metody punktowej, Centrum uzyskało 40 pkt, co stanowi 57,14 % wszystkich punktów możliwych do uzyskania.

Analiza wskaźników ekonomiczno – finansowych pokazuje, że sytuacja finansowa Centrum jest trudna i narażona jednocześnie na ciągłe zmiany prawne w otoczeniu ochrony zdrowia. Prognoza na kolejne trzy lata jest również niekorzystna i zakłada ujemne wyniki

finansowe. Należy zwrócić uwagę na znacząco rosnące koszty wynagrodzeń wynikające z przepisów prawa bez zapewnienia w pełni ich finansowania. Wzrostowi ulegają również koszty energii oraz usług obcych. W ślad za rosnącymi kosztami nie wzrasta wystarczająco kontrakt zawarty z NFZ – niedoszacowanie wyceny udzielanych świadczeń medycznych.

Opisana sytuacja wskazuje na konieczność realizacji programu naprawczego, mającego na celu poprawę sytuacji finansowej Centrum.

Powiatowe Centrum Usług Medycznych w Kielcach prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o działalności leczniczej. Prognoza na lata 2025-2027 została opracowana zgodnie z art. 52 tej ustawy, który mówi, że *„Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej pokrywa z posiadanych środków i uzyskiwanych przychodów koszty działalności i reguluje zobowiązania”*.

PCUM w Kielcach opracował prognozę finansową na kolejne trzy lata przyjmując jako podstawę założenia planu finansowego, planu inwestycyjnego oraz zakupów środków trwałych. Prognoza finansowa zakłada uzyskanie przez Centrum w kolejnych trzech latach ujemne wyniki finansowe, które mają stopniowo ulegać poprawie.

Centrum mając nałożony ustawowy obowiązek udzielania świadczeń medycznych, ma ograniczone możliwości konkurowania na rynku usług komercyjnych, a środki finansowe z NFZ mogą być niewystarczające na pokrycie niezbędnych do poniesienia kosztów.

Przy zastosowaniu metody punktowej Dyrektor Centrum szacuje uzyskanie łącznej oceny wskaźników ekonomiczno-finansowych w :

- 2025 r. 38 punktów,
- 2026 r. 47 punktów,
- 2027 r. 47 punktów.

Planowana do osiągnięcia ocena punktowa w 2025 r. - 38, w latach 2026 - 2027 na poziomie 47 punktów wynika z utrzymania na wysokim i stabilnym poziomie m.in. wskaźników płynności, efektywności oraz zadłużenia.

Sytuacja ekonomiczno-finansowa PCUM w Kielcach w kolejnych trzech latach obrotowych zależeć będzie przede wszystkim od osiągnięcia zaplanowanych przychodów ze sprzedaży usług medycznych.

Główną działalnością jednostki jest udzielanie świadczeń medycznych w ramach podstawowej opieki zdrowotnej, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej i rehabilitacji leczniczej. Przychody osiągnięte z ww. świadczeń w 2024 r. stanowiły 84,45 % ogólnych

przychodów jednostki. Wskazane jest by w kolejnych latach utrzymać lub zwiększyć poziom osiąganych z tego tytułu przychodów.

Dynamika zmian zachodzących w funkcjonowaniu publicznej służby zdrowia tj. zmiana wyceny świadczeń medycznych, czy też narzucone przepisami prawa podwyżki wynagrodzeń bez zapewnionego ich całkowitego finansowania, może wpłynąć na zmianę prognoz na lata 2025-2027.

Rada Powiatu w Kielcach ocenia sytuację ekonomiczno-finansową Powiatowego Centrum Usług Medycznych w Kielcach jako wymagającą od Dyrekcji placówki prowadzenia ciągłych i zdecydowanych działań, zmierzających do uzyskania stabilnej sytuacji finansowo-ekonomicznej oraz zapewnienia dalszego bezpiecznego i nieprzerwanego funkcjonowania jednostki.